

Motion till riksdagen 2024/25:445

av Serkan Köse (S)

Stärkt skydd mot korruption och oegentligheter inom offentlig förvaltning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa skärpta åtgärder för att stärka skyddet mot korruption och oegentligheter inom offentlig förvaltning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har länge betraktats som ett av de minst korrupta länderna i världen, vilket bekräftas av den höga placeringen på Transparency Internationals korruptionsindex. År 2022 rankades Sverige som femte bäst globalt, vilket speglar Sveriges starka tradition av integritet inom offentlig förvaltning. Trots detta finns det oroande tecken på att korruption och oegentligheter ökar, särskilt på kommunal nivå. En undersökning från Brottsförebyggande rådet (Brå) visar att 20 procent av kommunala tjänstepersoner upplever att korruption förekommer i deras verksamhet, vilket pekar på att det finns betydande utmaningar som måste adresseras för att upprätthålla Sveriges låga korruptionsnivå.

Flera uppmärksammade fall av korruption och oegentligheter inom offentlig förvaltning har visat att nuvarande system för att hantera dessa frågor har brister. Statskontorets rapporter om en ökning av antalet rapporterade fall av oegentligheter understryker behovet av att förstärka de befintliga åtgärderna för att möta dessa utmaningar.

Regeringen har visserligen lanserat en nationell strategi mot korruption med syftet att förbättra samordningen mellan olika myndigheter och stärka förebyggande åtgärder. Men trots dessa insatser är det tydligt att mer kraftfulla åtgärder behövs för att hantera korruptionens omfattning. För att säkerställa en rättssäker och transparent offentlig förvaltning behöver Sverige införa skärpta åtgärder på flera områden.

Först och främst bör interna kontrollsystem inom myndigheter och kommuner förbättras och få tilldelade ytterligare resurser. Detta innefattar införandet av mer omfattande revisionsprocesser och regelbundna kontroller för att tidigt upptäcka potentiella korruptionsfall. Dessutom bör utbildningsprogram om antikorruption bli obligatoriska för alla offentliganställda för att öka medvetenheten och förståelsen kring dessa frågor.

Ett starkt skydd för visselblåsare är en annan viktig åtgärd. Trots att visselblåsarlagstiftningen har förstärkts på senare år, finns det fortfarande behov av att förbättra skyddet för dem som rapporterar misstänkta fall av korruption. Detta kan inkludera inrättandet av oberoende visselblåsarfunktioner som garanterar anonymitet och säkerhet för visselblåsare.

Sverige bör också införa en obligatorisk öppenhets- och transparensprincip för alla beslut och transaktioner inom offentlig förvaltning, särskilt inom upphandlingar och tjänstetillsättningar. Bristen på transparens har identifierats som en avgörande faktor i många korruptionsfall, och genom att säkerställa att alla processer är transparenta och tillgängliga för offentlig granskning kan risken för korruption minskas avsevärt.

Serkan Köse (S)